

## 173 RWANDA – UGANDA

Pro milovníky Afrického kontinentu je určená kniha z edice LIVINGSTONE, VÝCHODNÍ AFRIKA – Průvodce na safari, Keňa – Tanzanie – Uganda – Etiopie. Zkušení cestovatelé a znalci Afriky Petr Hejtmánek a Roman Filipský v knize popisují nejen safari trasy ve vyhlášených národních parcích, ale i méně známá, o to však zajímavější místa východní Afriky. Bonusem je foto přehled unikátních etnik, nejlepších lokalit i přehled bohaté flory a fauny. První česky psaný průvodce východní Afrikou i Etiopií vám umožní i získání prvotních informací o cestě na jih. K dostání je u nás v kanceláři, v případě zájmu zašleme na dobírku.

### CHARAKTERISTIKA AKCE

Akce pro opravdové cestovatele, kteří upřednostňují zážitky a poznání. Jedná se o zájezd s důrazem na poznání. Čeká nás nezapomenutelné setkání s horskými gorilami uprostřed deštných pralesů, safari v nejznámějším parku Ugandy. Doprava je řešena pronajatým vozidlem s úpravou pro safari, které řídí místní průvodce. Ubytování je zajištěno v hotelech a bungalovech turistické kategorie s vlastním příslušenstvím, v národním parku Nyungwe v horské chatě se společným sociálním zařízením. Do časového harmonogramu akce není zařazen žádný noční přesun. Za sportovnější část programu můžeme označit trek za horskými gorilami (fakultativně) a visuté lávky v NP Nyungwe (fakultativně).

### FAKULTATIVNÍ VÝLET - HORSKÉ GORILY

Cena permitu je 800 USD a není zahrnuta do ceny zájezdu. Částka za permit je zahrnuta do konečné kalkulace zájezdu a tím pádem uhrazena před odletem na zájezd. Trek na horské gorily se musí rezervovat se značným časovým předstihem. Po zakoupení je permit nevratný! V případě stornování zájezdu nelze částku vrátit zpět, peníze propadají ve prospěch národního parku a jsou určeny na ochranu zvířat. Trek ke gorilám absolvujete pouze v doprovodu místních anglicky mluvících průvodců a rangerů, český průvodce na treku ke gorilám skupinu nedoprovází. Stejně tak český průvodce nedoprovází skupinu během půldenního výletu na šimpanze, skupina výlet realizuje s anglicky mluvícím doprovodem.

Cestu za horskými gorilami podnikneme na území sopečného pohoří Virunga nebo v NP Mgahinga (dle dostupnosti permitů na gorily). Pohoří tvoří osm mohutných, zčásti činných vulkánů. Žije zde několik rodin horských goril, ke každé rodině primátů smí jít skupinka o velikosti max. 8 osob + místní průvodce a ozbrojený doprovod. Nelze předem určit, jak dlouho budete gorily hledat. Správa NP má své stopaře, kteří polohu gorilí rodiny hlásí. Jedná se však o pohyb divokých zvířat ve volné přírodě, a proto nelze předem určit, zda gorily budou hned ráno migrovat do jiné části parku nebo si dají vydatnou snídani v místě, kde strávily noc. V průměru se čas treku pohybuje mezi 1-6 hodinami. Terén může být někdy náročnější, proto doporučujeme kvalitní obuv, dlouhé kalhoty (příp. návleky), pláštěnku nebo nepromokavou bundu.

Při pozorování gorilí rodiny panují přísná pravidla, se kterými budete seznámeni před začátkem treku. Ráno v den treku se koná nástup všech účastníků výpravy za horskými gorilami, zde obdržíte detailní informace o průběhu treku a pravidlech chování během pozorování goril. Jakmile se ke gorilí rodině přiblížíte, musíte odložit všechny věci, u sebe můžete mít pouze kameru a fotoaparát - je zakázáno používat blesk v přítomnosti goril. S gorilí rodinou můžete strávit 1 hodinu a přiblížit se na vzdálenost max. cca 7 metrů.

### VÝLET DO DŽUNGLE V NP NYUNGWE

Od výchozího místa (informačního centra) půjdeme asi 40 minut po naučné stezce džunglí ke stromovým lávkám. Stromové lávky jsou zavěšené až 100 metrů nad zemí. Čeká nás výjimečné sledování bohatého života korun stromů v neopakovatelné atrakci, délka „chůze“ v korunách stromů cca 30 minut.

**ADRESA**

Livingstone s.r.o.  
Marešova 14  
602 00 Brno

**TELEFON**

+420 542 214 542  
+420 603 877 182

**EMAIL A WEB**

info@livingstone.cz  
www.livingstone.cz

## CESTOVNÍ DOKLADY

Budete potřebovat platný cestovní pas (platnost minimálně 6 měsíců po návratu zpět do České republiky) s minimálně 2 volnými stránkami (pozor, na stránce nesmí být ani propité razítko z předchozích stránek). Je vhodné vzít si s sebou fotokopie dvoustrany pasu s osobními údaji a 2 rezervní fotografie pasového formátu (např. pro případ ztráty nebo krádeže pasu). Vhodné je si kopii pasu také oskenovat a poslat na e-mail, budete ji tak mít vždy po ruce.

U nezletilých osob cestujících v doprovodu pouze jednoho nebo žádného z rodičů musíte mít u sebe i všechny dokumenty potřebné k jeho cestování do všech navštívených zemí, např. kopie rodného listu, souhlas druhého rodiče s cestou. Před odjezdem konzultujte v CK.

## VÍZOVÁ POVINNOST

|               |                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Rwanda</b> | Vízum zakoupíte po příletu na mezinárodním letišti v Kigali nebo při přejezdu hranic. Vízový poplatek činí 50 USD. Doporučujeme po příletu si vyřídit na letišti v Kigali tzv. East African víza, které se vztahuje i na Ugandu, poplatek za vízum je celkem 100 USD. |
| <b>Uganda</b> | Vízový poplatek činí 50 USD. Doporučujeme kombinaci East African víza, které se vyřizují po příletu do Rwandy.                                                                                                                                                        |

Je třeba mít vedle výše uvedených náležitostí s sebou na cestu i **MEZINÁRODNÍ OČKOVACÍ PRŮKAZ S OČKOVÁNÍM PROTI ŽLUTÉ ZIMNICI!**

## CO VZÍT S SEBOU

Jelikož se jedná o poznávací zájezd, při kterém se téměř každý den nocuje na jiném místě, je praktické vzít si s sebou jen to nejpodstatnější. Při výběru dávejte přednost sportovnímu oblečení. Jako zavazadlo doporučujeme batoh nebo cestovní tašku. Vzhledem k charakteru akce, během níž se budete pohybovat po celou dobu ve vlastních pronajatých vozidlech, je možné cestu absolvovat i s kufrem. Menší lehký batůžek pro jako příruční zavazadlo a také na jednodenní výlety (trek k horským gorilám).

Pevnější tenisky, sandály – v těch absolvujeme většinu pobytu. Lehké bavlněné kalhoty, kraťasy. Bunda - nejlépe nepromokavá s membránou, případně pláštěnka. Trička s krátkým i dlouhým rukávem, mikina nebo fleecová bunda se bude hodit hlavně navečer. Pokrývka hlavy. Obal na zavazadlo (je výborným ochranným prostředkem proti oděru a prachu na nekvalitních úsecích cest). Z dalšího vybavení na cestu doporučujeme: čelovku svítilnu nebo baterku. Kvalitní sluneční brýle, opalovací krém s vysokým ochranným faktorem. Při pozorování zvířat na safari se hodí dalekohled. Repelent proti komárům.

V případě, že jste si zakoupili i fakultativní výlet za horskými gorilami, je potřeba s tím počítat při balení na zájezd. Jak již bylo uvedeno, terén může být náročnější, a to nejen povrchem, ale také hustým porostem, kdy je důležité chránit si holou kůži. Doporučujeme proto vzít si kvalitní obuv - nízké nebo kotníkové trekové boty. Dlouhé kalhoty, triko s dlouhým rukávem, na zvažení jsou návleky a rukavice proti trnům. Důležitou součástí vybavení je i nepromokavá bunda nebo pláštěnka, protože deštný prales je charakteristický vysokou vlhkostí a častými srážkami, které mohou mít jen charakter přeháňky nebo trvalejšího deště. Na místě je možné si za 10 USD najmout místního nosiče, který vám ochotně pomůže nejen se zavazadlem.

**Trek za gorilami:** jsou **povinné roušky/respirátory!** Nepouštějí bez nich ke gorilám. Dále **doporučujeme vzít s sebou rukavice** (nejlépe nějaké pogumované zahradnické). Po cestě je spousta kopřiv a trnitých větví.

K elektronickému vybavení (foťáky, kamery, tablety...) doporučujeme přibalit i kvalitní a odolný obal (proti prachu, vodě, oděru). Předejdete tak jejich případnému poškození. Před vlastním letem je vhodné mít všechny nejdůležitější věci (kameru, fotoaparáty, finance, cennosti apod.) v příručním zavazadle, které si berete s sebou do letadla.

**UPOZORNĚNÍ:** Vzhledem k zákazu používání polyetylenových sáčků všeho druhu ve Rwandě a Ugandě je třeba tyto při příletu do země odevzdat, respektive pro uložení přepravovaných věcí využít obal jiného typu (látkové sáčky). Doporučujeme tento zákaz dovozu plastových sáčků dodržet, probíhají namátkové kontroly a v případě, že kontrolovaná osoba bude mít u sebe nebo v zavazadle plastový sáček, bude muset uhradit pokutu.

**Upozornění pro kuřáky:** Dle platných zákonů je v Ugandě zakázán prodej a kouření elektronických cigaret a vaporizérů. Tento zákaz může být důrazně vynucován, od zabavení veškerých cigaret již na hranicích po nemalé pokuty.

### ZDRAVÍ

S cestami do exotických zemí často souvisí i zvláštní zdravotní opatření. Do některých zemí jsou vyžadována povinná očkování, jiná jsou pouze doporučena. V tabulce níže jsou uvedena pouze nejčastější očkování pro cesty do exotických zemí. Upozorňujeme, že se tento stav může měnit. Očkování doporučená mohou být vyžadována jako povinná a naopak.

Vakcinaci a užívání léků je potřeba konzultovat s odborným lékařem.

|                        |                 |
|------------------------|-----------------|
| • <b>Žlutá zimnice</b> | <b>Povinná*</b> |
| • Hepatitida A+B       | Doporučené      |
| • Břišní tyfus         | Doporučené      |
| • Antimalarika         | Doporučená      |

\*S platností od 01.02.2011 se země Východoafrického společenství (Burundi, Keňa, Tanzanie, Rwanda a Uganda) rozhodly pro plošné očkování proti žluté zimnici v důsledku jejího výskytu na jejich území. Aktuálně se toto očkování vyžaduje od všech přijíždějících cestovatelů, včetně Evropanů. Je tedy nutné mít s sebou certifikát o tomto očkování, aby se předešlo jakýmkoli administrativním nedopatřením. Tento certifikát bývá kontrolován na letištích při příletu i na pozemním přechodu mezi Keňou a Ugandou! Nově od roku 2016 je platnost naočkované žluté zimnice doživotní.

Se žádostí o odbornou konzultaci se obraťte na specializovaná centra cestovní medicíny. Jejich síť najdete po celé České republice - Praha, Brno, Ostrava, Olomouc, Plzeň, Zlín, Hradec Králové, Pardubice a další. Adresy a kontakty jsou uvedeny na [www.ockovacentrum.cz](http://www.ockovacentrum.cz).

Vezměte s sebou platný mezinárodní očkovací průkaz. Doporučujeme, abyste s sebou měli kromě dostatečné zásoby léků, které pravidelně užíváte, také příruční lékárničku s léky a potřebami na případné zdravotní obtíže (střevní potíže, bolest, horečka apod.). Nezapomeňte před odjezdem navštívit kromě svého lékaře i zubaře.

### POJIŠTĚNÍ

Cestovat do vzdálených končin bez cestovního pojištění je velké riziko. Pro kvalitu servisu, spolehlivost a rozsah plnění i nadále zůstáváme u ERGO Cestovní Pojišťovny, a.s. V rámci vaší cesty jste informace o možnostech pojištění obdrželi od pracovníků CK již dříve a v případě zájmu bylo pojištění léčebných výloh i případné pojištění storna uzavřeno.

V případě, že se během zájezdu plánujete zúčastnit některé z aktivit jako je rafting, lezení, slaňování, výstup na vrchol vyšší než 3 500 m, potápění, bungee jumping, jízda na koni, apod. NEZAPOMEŇTE si sjednat patřičné připojištění na tyto aktivity!

Více informací o pojištění a pojistné podmínky naleznete na webových stránkách [www.livingstone.cz/prakticke-informace/cestovni-pojisteni](http://www.livingstone.cz/prakticke-informace/cestovni-pojisteni). Pokud se rozhodnete si cestovní pojištění sjednat samostatně, prosíme o sdělení názvu pojišťovacího ústavu a čísla pojistné smlouvy garantovi zájezdu před vaším odletem.

Pojištění proti ztrátě likvidity, čili proti úpadku CK, je nutnou samozřejmostí. My jsme pojištěni u ERGO Cestovní Pojišťovny, a.s. Tato pojistka je zahrnuta v cenách našich zájezdů. Doklad o pojištění proti ztrátě likvidity od nás obdržíte na vyžádání. Další informace naleznete na [www.livingstone.cz/o-nas/pojisteni-ck](http://www.livingstone.cz/o-nas/pojisteni-ck)

## VALUTOVÉ VYBAVENÍ

### Místní měna:

- Rwanda: 1 USD = 1474 RWF (rwandský frank)
- Uganda: 1 USD = 3720 UGS (ugandský šilink)

Kurzy místní měny lze orientačně zjistit na <https://www.oanda.com/currency/converter/>

Nejvýhodnější měnou jsou americké dolary. V současné době lze směnit i EUR. Výhodnější jsou však stále dolary, protože s nimi lze platit i bez směny na místní měnu (výhodnější je samozřejmě cena v místní měně). Lepší kurz je za bankovky vyšších hodnot (50, 100), každopádně je dobré mít s sebou i pár bankovek malé hodnoty. Ideální jsou dolarové bankovky vydané v roce 2013 a novější. Za starší dolary je v Africe horší kurz nebo je nechtějí vůbec. Velkým problémem je mít s sebou dolary falešné (což už se také stalo). Doporučujeme měnit valutu v bance s patřičným potvrzením.

Cena zájezdu nezahrnuje fakultativní výlet na horské gorily, cena permitů bude hrazena před odjezdem společně s doplatkem na zájezd. Trek ke gorilám se musí rezervovat se značným časovým předstihem. Po zakoupení je permit nevratný! V případě stornování zájezdu nelze částku vrátit zpět, peníze propadají ve prospěch národního parku a jsou určeny na ochranu zvířat.

Cenová hladina ve východní Africe je zhruba srovnatelná s úrovní cen u nás. Vezená dolarová suma záleží také na případných fakultativních aktivitách a na tom, jak vás pohltí množství nabízených suvenýrů. Cena zájezdu nezahrnuje vstupy do památek, spropitné pro místní řidiče a průvodce.

**Na nezbytné výdaje doporučujeme částku od 850 USD výše.**

### PLATEBNÍ KARTY:

Platební karty VISA a MasterCard jsou akceptovány v dražích hotelech, restauracích a některých obchodech se suvenýry. Při platbě kartou je většinou účtován poplatek ve výši 5% hodnoty zboží. Bankomaty jsou běžné ve velkých městech a turistických centrech (Kigali, Kampala). Poplatky za výběr záleží na vaší bance, doporučujeme předem si jejich výši zjistit. Rovněž místní banky zavedly poplatky za výběr. Stejně jako v jiných zemích třetího světa i zde je potřeba dbát zvýšené opatrnosti při použití karet, kvůli jejich možnému zneužití. Kartu je dobré si vzít jako pojistku, uvedené kapesné se doporučuje vzít v hotovosti.

### SPROPITNÉ

Výše spropitného je obtížné a neustálé téma. Je zvykem ocenit místního průvodce/řidiče spropitným. Toto spropitné se hradí na konci zájezdu a dobrým způsobem je vložit peníze do uzavřené obálky, která se jako poděkování předá průvodci při loučení. Můžete se domluvit s vaším průvodcem a spropitné předat jeho prostřednictvím všichni dohromady, nebo jej můžete platit každý zvlášť – záleží na vaší úvaze. Doporučená výše spropitného se pohybuje mezi USD 70–90 USD/osoba/zájezd. Záleží především na vaší spokojenosti se službami vašeho průvodce a podle toho jej nakonec oceníte. Také nosiči očekávají drobný finanční obnos za pomoc s vaším zavazadlem, které ochotně v případě vašeho zájmu donesou na pokoj (2-3 USD).

### UBYTOVÁNÍ

Ubytování budeme v jednoduchých hotelech a bungalovech turistické kategorie - dvoulůžkové pokoje s vlastním sociálním zařízením na pokoji, někdy vybavené stropním fénem, v národním parku Nyungwe v horské chatě se společným sociálním zařízením. Jeden nocleh v blízkosti NP Akagera nocujeme v lodži mimo území národního parku.

### DOPRAVA

Po celou dobu zájezdu budeme mít k dispozici pronajatá vozidla (dodávky nebo minibusy), která budou řídit místní řidiči s patřičnou licencí. Pro safari jsou tato vozidla vybavena zvedací střechou. S ohledem na prašnost a

nekvalitnost silnic během celé cesty doporučujeme vzít si obal na zavazadlo, ve kterém bude chráněno proti prachu. Upozorňujeme, že infrastruktura především v Ugandě není dostatečně vyvinutá, ve velkých městech je třeba počítat s dopravními zácpami, které dobu cesty výrazně prodlužují.

### STRAVA A NÁPOJE

Do ceny zájezdu jsou na většině míst zahrnuty snídaně. Stravujeme se společně v restauracích a jídelnách. Průvodce je nápomocen s výběrem restaurace, příp. překladem jídelního lístku. Snídaně má kontinentální charakter – čaj, káva, džus + chléb s džemem a vajíčka upravená na různé způsoby. Často bývá podáváno i čerstvé sezónní ovoce.

Kuchyně států této části Afriky nemá žádné „národní jídlo“. Nejpopulárnějším jídlem je matoke (v podstatě kaše z určitého druhu banánů), matoke se konzumuje samostatně nebo jako příloha. Dalším tradičním pokrmem je ugali (hutná kaše z kukuřičné mouky) či chléb z prosa. Nejvíce používanými přísadami jsou arašidy, hrách, fazole, kasava (maniok), sladké brambory. Maso je nejčastěji kuřecí, hovězí příp. kozí nebo skopové se zeleninovou směsí, v blízkosti jezer se často konzumují ryby. V kuchyni států východní Afriky je nejběžnější pochoutkou nyama choma – velká porce pečeného masa. Základem většiny jídel je jako příloha rýže nebo zase ugali. V pobřežních oblastech je nejlepší dát si čerstvou rybu nebo mořské plody. Pro vegetariány není problém dostat i bezmasou variantu jídla. Pro vegetariány není problém dostat i bezmasou variantu jídla. Všude je k dostání čerstvé ovoce dle sezóny, na tržištích je možno zakoupit i zeleninu. Nejlépe je kupovat plody, které se dají oloupat, v ostatních případech je potřeba před konzumací plody omýt balenou vodou.

Voda z místních zdrojů se nedoporučuje používat ke konzumaci ani k čištění zubů. Nedoporučuje se konzumovat nápoje s ledem. Na „vnitřní dezinfekci“ si můžete přibalit vzorek domácí pálenky, kterou doporučujeme přelít do plastické láhve (menší hmotnost, nižší riziko rozbití).

Během cesty je možné téměř všude zakoupit balenou vodu. Národním nápojem je čaj. Káva je nejčastěji instantní. Na většině míst je k dostání džus z čerstvého ovoce a další nealkoholické nápoje – Coca Cola, Fanta, Sprite. Z alkoholických nápojů je běžně k dostání poměrně dobré pivo, populární je tanzanské Konyagi nebo keňský bílý rum Kenya cane. V Ugandě je z alkoholických nápojů k dostání několik značek piva (Nile Special, Bell, Club), populární je místní obdoba ginu – waragi (alkohol vyráběný z prosa) nebo místní banánové pivo - pombe.

**Orientační ceny:** Jídlo v běžné turistické restauraci 20-25 USD, 1,5 l vody 1 USD, pivo 3-4 USD

### KLIMATICKÉ PODMÍNKY

Rwanda je vnitrozemský stát. Klima je tropické vlhké, roční srážky jsou kolem 1500 mm. Jsou zde dvě období dešťů - od února do dubna a od listopadu do ledna. Průměrná teplota je po celý rok kolem 30°C. Pouze ve vyšších polohách (Rwanda je hornatá země) je značně nižší, kolem 13°C. Hlavní dešťová sezona trvá od října do května, je přerušena obvykle kratším obdobím sucha od půlky prosince do půlky března. Nejsušší měsíce jsou červen až září. Na srážky je bohatý především hornatý severozápad, který je pokrytý deštnými pralesy.

Uganda leží na rovníku a má tedy tropické podnebí se stabilním letním počasím po celý rok. Vyšší nadmořská výška však chrání před nesnesitelnými vedry. Nejtepleji je zde od prosince do února, kdy teploty vystoupají až na 29°C. Během naší cesty se denní teploty budou pohybovat kolem 24 – 28°C.

| KIGALI                         |    |    |    |     |     |     |    |     |     |     |    |    |
|--------------------------------|----|----|----|-----|-----|-----|----|-----|-----|-----|----|----|
| Měsíc                          | 1  | 2  | 3  | 4   | 5   | 6   | 7  | 8   | 9   | 10  | 11 | 12 |
| Nejvyšší průměrná teplota (°C) | 20 | 24 | 24 | 24  | 21  | 21  | 21 | 21  | 21  | 21  | 20 | 20 |
| Průměrné srážky (mm)           | 9  | 34 | 86 | 102 | 127 | 100 | 69 | 100 | 106 | 183 | 92 | 20 |

| KAMPALA                        |    |    |     |     |     |     |    |    |    |     |     |     |
|--------------------------------|----|----|-----|-----|-----|-----|----|----|----|-----|-----|-----|
| Měsíc                          | 1  | 2  | 3   | 4   | 5   | 6   | 7  | 8  | 9  | 10  | 11  | 12  |
| Nejvyšší průměrná teplota (°C) | 27 | 27 | 26  | 25  | 25  | 25  | 24 | 25 | 26 | 26  | 26  | 26  |
| Průměrné srážky (mm)           | 72 | 91 | 162 | 259 | 248 | 116 | 71 | 77 | 76 | 101 | 143 | 114 |

### JAZYK A NÁBOŽENSTVÍ

Ve Rwandě se používá jako komunikační jazyk kinyarwanda, francouzština a angličtina. Svahilština je užívána v obchodní sféře. Nejrozšířenějším náboženstvím je animismus (50% obyvatel), dále pak křesťanství. Islám je minoritním náboženstvím. Úředními jazyky v Ugandě jsou svahilština a angličtina. Nejrozšířenějším náboženstvím je křesťanství a islám, z čehož vyplývají s tím související zvyky, tradice a pravidla chování.

### ČAS

Zapomeňte na naše evropské pojetí a vnímání času. V průběhu akce se můžeme dostat do situací, kdy bude čas skutečně gumový, a my budeme muset čekat. Obrnit se trpělivostí patří k základním předpokladům výpravy.

#### Časový posun:

- Rwanda: +0 hod v době letního času, +1 hodiny v zimě
- Uganda: +1 hod v době letního času, +2 hodiny v zimě

### VAŠE PŘÍPADNÉ DOTAZY RÁDI ZODPOVÍME:

#### V Brně:

písemně: LIVINGSTONE, s.r.o., Marešova 14, 602 00 BRNO  
telefonicky: 542 214 645  
e-mailem: [info@livingstone.cz](mailto:info@livingstone.cz)  
osobně: po – pá 9.00 – 16.00 hodin

Naši nabídku zájezdů najdete na [www.livingstone.cz](http://www.livingstone.cz)